

Peter Thiel: optimist, techno-nationalist en de grote man achter Donald Trump en (vooral) JD Vance

Posted on 25 april 2026 by Gastauteur

*Door Roan Asselman**

Een 'AI-waarheidstribunaal' voor journalisten: dat is het nieuwste plan van investeerder en activist Peter Thiel. Objection, het bedrijf achter het tribunaal, huurt tegen betaling onderzoekers in die tegenbewijs verzamelen, waarna een AI-model een oordeel geeft over de juistheid van de journalistieke claim. Een vorm van '*alternative dispute resolution*', met minimale menselijke input. Thiel haalt zo weer de krantenkoppen: een nieuwste voorbeeld van zijn visie die ook de Amerikaanse politiek beïnvloedt.

Peter Thiel intrigeert. De in 1967 in Duitsland geboren ondernemer – toen hij een jaar oud was emigreerde de familie naar Cleveland (Ohio) – wordt in Amerikaanse media geregeld afgebeeld als 'man achter de troon'. De troon van Donald Trump, ja, maar vooral die van vicepresident JD Vance.

In 2016 nam Thiel de jonge jurist Vance aan bij zijn investeringsfonds Mithril Capital. Zes jaar later gaf hij zijn beschermeling 15 miljoen dollar voor een senaatscampagne, de grootste individuele gift van dat jaar (van álle verkiezingen, niet enkel die van Vance). De bij de start van de race relatief onbekende Vance won. Twee jaar later werd hij vicepresident, één hartslag verwijderd van het Witte Huis.

Superioriteit

Geen slechte investering van Thiel, die in 2024, rechtstreeks en via zijn netwerk, druk uitoefende op Trump om de nieuwbakken senator uit Ohio als *running mate* te selecteren. Maar wie is Thiel zelf? Wat denkt hij? En wat betekent zijn steun aan Vance, de man die over twee jaar zo'n 50 procent kans maakt om zijn baas op te volgen?

'Techno-nationalist' is het label dat zonder twijfel het meest gebruikt wordt om Thiels visie samen te vatten. Volgens Thiel moet de technologische superioriteit van de Verenigde Staten een – zo niet dé – kerntaak zijn van de Amerikaanse overheid. Om die superioriteit te verzekeren, moet de staat zijn aanzienlijke macht en middelen aanwenden om de ontwikkeling van kritische tech-infrastructuur (defensie, ruimtevaart, surveillance, AI) te versnellen. Niet door een vrije, mondiale markt te cultiveren, maar door Amerikaanse monopolies te faciliteren – Thiels 'National Champions' – en buitenlandse bedrijven stokken in de wielen te steken.

Dat lijkt in contrast te staan met het label van libertariër dat nogal eens op Thiel plakt, een ideologie die niet meteen gelinkt wordt aan gespierde staatsinterventies.

Thiel zal waarschijnlijk antwoorden dat de moderne sociaaldemocratie het libertarisme feitelijk onmogelijk maakt. In zijn essay '*The Education of a Libertarian*' stelt Thiel dat hij niet langer denkt dat 'vrijheid' en 'democratie' verzoenbaar zijn. De uitbreiding van het kiesrecht, in het bijzonder het vrouwenkiesrecht, en het uitdijen van de verzorgingsstaat (of '*welfare state*') baande de weg voor een voortdurende democratische druk voor herverdeling en controle. Individuele vrijheid is, met andere woorden, niet mogelijk wanneer mensen continu ervoor kiezen om hun landgenoten zaken af te nemen of dingen te ontzeggen.

Over zijn claim dat democratie en vrijheid niet compatibel zijn, werd Thiel al meerdere keren scherp onder vuur genomen. Hij gaf geen krimp. Democratie

bevoordeelt volgens Thiel de *unthinking demos*, de massa die alleen begaan is met de bevrediging van zijn onmiddellijke materiële behoeften. Daarboven verkiest Thiel sterk leiderschap, zoals dat van een charismatische CEO die als verlicht monarch zijn mensen aanstuurt.

Optimisme

De waarde die Thiel hecht aan planning en sturing voor het hogere doel (ultiem: de 'authentieke vrijheid') is terug te vinden in zijn ideeën over *definite optimism*, best vertaald als 'gepland optimisme': de toekomst wordt beter zolang we samen een ambitieus plan uittekenen en uitvoeren. Dat idee plaatst Thiel niet alleen tegenover het pessimisme dat West-Europa kenmerkt, maar ook tegenover het *indefinite optimism* of 'willekeurig optimisme' dat het denken in de Verenigde Staten domineert.

Indefinite optimism sluit aan bij het traditioneel conservatief denken dat de Republikeinse partij kenmerkte vóór Donald Trump. De toekomst wordt beter, zolang we 'het proces' vertrouwen: de markten, de mondiale vrijhandel, de grondwet, enzovoort. *Definite pessimism* is dan weer de beheerste achteruitgang, de *managed decline*, die het maatschappelijk verval als onvermijdelijk maar stuurbaar opvat. Een kenmerk van zo'n samenleving is een enorme toename aan regels en een afname van innovatie, ambitie en durf.

Peter Thiel is zo'n 25 miljard dollar waard. Dat fortuin vergaarde hij dankzij… innovatie, ambitie en durf. De man doet in elk geval wat hij predikt.

Zijn meest markante ondernemingen waren/zijn PayPal, de online betaaldienst waarmee hij in 2000, samen met Elon Musk, begon. Thiel was via zijn fonds ook de eerste institutionele investeerder in SpaceX, Musks ruimtevaartbedrijf, en trekt aan de kar van hersenchipmaker Neuralink, geleid door, jawel, Musk.

Wie ooit *The Social Network* (2010) zag, weet dat Thiel ook de eerste grote investeerder was in Mark Zuckerbergs Facebook. Thiel is verder – en vandaag misschien: vooral – oprichter, aandeelhouder en voorzitter van Palantir Technologies, dat inlichtingendiensten en defensie analyse- en surveillancesoftware levert.

Ultieme promotie

In 2028 is JD Vance de favoriet voor de Republikeinse presidentsnominatie. En niemand twijfelt eraan dat Thiel de geldbeugel zal openen om zijn protegé een laatste, ultieme promotie te bezorgen. President Vance zou een verdere breuk zijn met het *old school* Republikanisme van Reagan, en zelfs van Bush. Een man die staat en economie/samenleving niet als twee verschillende werelden ziet, en niet aarzelt om met de ene het andere vorm te geven.

*****Roan Asselman*** *is journalist, opinieredacteur en Amerika-columnist van Doorbraak.be.*

Wynia's Week *verschijnt drie keer per week,* ***156 keer per jaar****, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. De groei en bloei van Wynia's Week is te danken aan de donateurs. Doet u al mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk* ***HIER****. Hartelijk dank!*